

STEKLARNE

GlasiLO OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE
Leto 7 Rogaška Slatina November 1979

Ob 29. novembru

Srečen ti, rojstni dan, Republika!

Narodnoosvobodilni boj jugoslovanskih narodov in z njim tesno povezana socialistična revolucija sta neprecenljivo pomembna tako za jugoslovanske narode kakor za mednarodno delavsko gibanje ter za boj kolonialno podjarmljenih narodov za svojo osvoboditev. Dogaňanja iz časov naše narodnoosvobodilne vojne in rezultati teh dogaňanj so globoki in vsebinsko tako bogati, da jih marsikaj šele danes razumemo bolj celovito...

Naše ljudstvo je tistih usodnih dni leta 1941 krenilo v boj na klic Komunistične partije Jugoslavije neglede na svojo kakršno koli versko ali nacionalno pripadnost. Krenilo je v boj, ki ga je lahko dobilo samo dobro organizirano s tovarišem Titom na čelu.

Komunistična partija je že prej vedela za nakane fašizma. Pripravljala in uspešno je povezovala množice za neizprosno štiriletni boj. Ob neki priložnosti je tovariš Tito kot poveljnik NOV dejal: »Ljudstvo je stopilo v oborožen boj zato, da uniči vse, kar je povzročilo katastrofo leta 1941«.

Že takrat, ko so se pričeli rojevati načrti za splošno ljudsko vstajo, je bila globoko prisotna misel o temeljnih ljudske oblasti. Da bi lahko dosegli te cilje, je bilo treba začeti boj proti okupatorju in domačim izdajalcem, uničiti staro neljudsko oblast in ustvariti novo, ljudsko oblast. In zato je prav, če se zopet spomnimo Titovih besed iz leta 1944, ko je poudaril: »... kadar gredo v boj možje, vojska, ki jo je ustvarila država, zahteva to njihova dolžnost do domovine, kadar pa gredo v boj prostovoljno otroci dvanajstih, trinajstih in šestnajstih let, vedoč da bodo v njem padli, tedaj to ni več dolžnost do domovine, ampak heroizem mladih ljudi, ki žrtvujejo sebe za srečo prihodnjih rodov...!«

Nastajanje naše ljudske oblasti se je pričelo z nastajanjem narodnoosvobodilnih odborov, ki so pomenili odločnost naših narodov, da ne priznajo izdajalske vlade v tujini in da hočejo svojo, ljudsko oblast. Od prvega zasedanja Avnoja v Bihaču, kjer je bilo obsojeno protiljudsko delovanje kraljevske vlade v tujini in kjer so bili ustanovljeni protifašistični sveti, se je razvijala ljudska oblast, ki je dobila prvo potrditev na drugem zasedanju Avnoja 29. novembra 1943. V majhnem hercegovskem mestecu Jajcu se je rodila naša federativna ljudska republika Jugoslavija kot zgodovinska tvorba želja enakopravnih bratskih narodov. Postala je dežela z družbeno ureditvijo socialistične vsebine.

Na temeljih, postavljenih v Jajcu, so si jugoslovanski narodi izbojevali svobodo, obnovili po okupatorju porušeno domovino, krenili na pot socialističnega samoupravljanja in si ustvarili takšen ugled v svetu, ki je mnogim za zgled.

To je zmoglo ljudstvo, ki je vselej vedelo, kaj hoče. Ljudstvo, ki je vselej pripravljeno pomagati drugim narodom na enakopravni osnovi. To zmoro narod, ki se ustvarjalno bojuje za mir v svetu in za sožitje med narodi. To zmoro samo ljudstvo, ki stoji na trdnih temeljih, saj ni nikoli klonilo pred nobeno silo, ker jo ne priznava.

In to ljudstvo smo mi, v vsakem kotičku naše domovine, ki je zaveslalo z vsemi vesli k zastavljenim ciljem ob rojstvu naše republike. Ta cilj je ČLOVEK kot ustvarjalec vseh dobrin in samoupravljavec, ki naj odloča o vseh rezultatih svojega dela. Od najmanjše celice do najširše družbene skupnosti!

V tem znamenju slavimo rojstni dan naše republike...! Ponosni na doslej ustvarjeno in vedno pripravljeni

Preberite!

Prijetno počutje med nami	2
Svobodna domovina	2
Naša domovina	2
Ne servis, ampak udeleženec...!	3
Nekaj osnovnih izhodišč	4
Položaj v družbi za našo usmeritev	8
Bomo zmogli vse?	8
Pozorni na dogaňanja okrog nas...	9
Slavko Čoh	10
Ilija Ivanković	11
Janez Siter	11
Jože Verk	12
Andrej Žlender	12
Popravek v sestavku »Dolžni smo dobro gospodariti!«	12
Informacija - orožje delavca	13
»Nas bo zeblo?«	13
Na enem mestu	14
Zakaj pa toliko, da...!	14
Moj odnos do jezika	15
Nagradna križanka št. 66	16

ustvarjati takšne medsebojne odnose v katerih se bomo počutili srečne...! to je izročilo ob rojstvu naše republike. Zato, sedaj in vedno: »Srečen ti rojstni dan, republika!«

Vsem članom kolektivov steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole želijo prijetno praznovanje dneva republike.

Družbenopolitične organizacije, organi samoupravljanja, Steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole ter uredništvo »Steklarja«.

TONE KLOKOČOVNIK

Pred tradicionalnim srečanjem upokojencev

Prijetno počutje med nami!

Tik pred vrati je 29. november, rojstni dan naše republike. Dan, ki nam v skupnosti bratskih jugoslovanskih narodov pomeni zelo zelo veliko. Dan, ki pa našim nekdanjim sodelavcem, sedaj upokojencem, pomeni še mnogo več!

Vsako leto, letos bo to že šestindvajsetič, se snidemo z njimi. Pa jim toliko pomeni ne zaradi tiste skromne pogostitve in simbolične obdaritve. Bolj zato, da bi naše vezi ostale trajne. Takšne, da se tudi po slovesu od dela, ki

smo ga opravljali, in od sodelavcev, čutimo pripadnike kolektiva, s katerim smo delili dobro in slabo. Sestanemo se zato, da bi obudili spomine na preteklost, pokramljali o sedanjosti in prihodnosti. Da bi se seznanili z dosež-

ki in težavami. Skratka, to je sestanek prijateljev, ki so preživeli dobršen del svojega življenja pod isto streho. To je sestanek prijateljev, ki si imajo kaj povedati. Si med seboj stisniti roko in občutiti prijetno bližino nekdanjih sodelavcev!

Vsi si iskreno želimo, da bi letošnje srečanje upokojencev poteklo v prijetnem vzdušju in da bi se povabilu odzvalo čim več naših nekdanjih sodelavcev.

Dve pesmici posvečeni domovini

Svobodna domovina

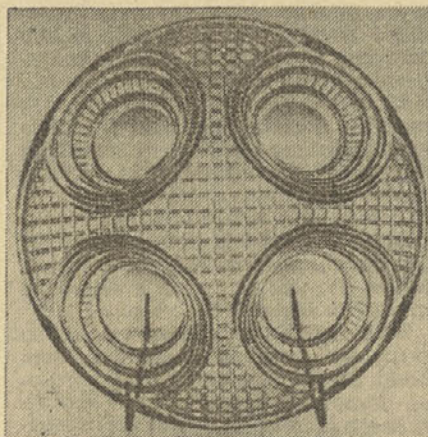
Domovine si naši dedki, babice, strici in tete niso priborili v enem dnevu, v eni noči.

Dolga štiri leta kri so lili, nam svobodo priborili.

Fašist ne bo več vladal naši domovini, usodo bomo si sami krojili.

Mamica, očka in mnogi drugi rodili smo se v svobodni domovini in to, kar imamo, bomo vedno branili!

Melita Murko, 5.d,
Osnovna šola »Boris Kidrič« Rogaška Slatina

Naša domovina

Lepa je naša domovina;
polna sonca, radosti, veselja;
polna lepih je gozdov;
polna zelenih travnikov.

Radi imamo svojo domovino;
se igramo, delamo, učimo;
ko veliki bomo postali,
v domovini bomo ostali.

V tujino ne bomo hodili;
doma si bomo kruh služili;
dovolj velika je za vse,
ki tukaj delati žele.

Sandra Herček 5. d,
Osnovna šola »Boris Kidrič« Rogaška Slatina

Dnevi nekovin v Skopju

Ne servis, ampak udeleženeec ..!

Splošno združenje rudnikov in nekovin Jugoslavije je organiziralo od 7. do 9. novembra v Skopju dneve nekovin. Drugi dan tega zbora so udeleženci sedli za okroglo mizo. Direktor Steklarske šole Lado Tkavc je imel referat »Sodobna nagnjenja in perspektive razvoja ročne proizvodnje stekla za široko rabo«. Prvotno smo nameravali objaviti samo izvlečke, toda bali smo se, da bi potem okrnili celovitost pogledov inženirja Tkavca. Zato objavljamo referat v celoti in upamo, da boste našli v njem kaj zanimivega in koristnega ter da boste s pridom izkoristili njegove ugotovitve...?

»Smo pred sprejetjem srednjeročnega razvojnega načrta, s katerim bomo določili smeri razvoja, ki bodo zagotovile boljši ekonomski položaj naše panoge in zanesljivejšo perspektivo. Ko govorimo o slabem ekonomskem položaju steklarjev, najbolj pogosto krivimo nepravilne razmere za gospodarjenje, ki vsekakor so, manj pa se nagibamo k priznanju lastnih napak, ki močno vplivajo na naše poslovanje. V

veliki meri se oklepamo vseh zasnov proizvodnje, osvojenih v nenormalnih pogojih po vojni, ko je bil temeljni cilj narediti čim več, neglede na kakovost in gospodarnost takšne proizvodnje. Tiste čase je bilo to razumljivo, ker so bile veliko potrebe na domačem tržišču, izvozili pa smo zelo majhne količine, čeprav zunanje tržišče ni zahtevalo posebne kakovosti ali pa smo prodajali odjemalcem, ki so se ukvarjali s prodajo množičnega in poceni blaga.

Nenehne ugodne prilagoditve, ki so prevladovala tako na domačem trgu kakor na tujih tržiščih, niso terjale od steklarjev kakršnih koli sprememb v proizvodnem asortimentu in načinu proizvodnje. Veliko pomenjkanje strokovnih kadrov je oviralo razvoj lastne tehnologije ali vzporedno uvajanje nove tehnologije. Vsi naporji so bili usmerjeni v dvig izdelavnih normativov, ki so še bolj močno vplivali na kakovost izdelkov. Tujo, posebno zahodno tehnologijo smo spremljali z veliko zamudo od pet do osem let, plačevali pa smo jo zelo drago. Takšen način dela je omogočal v tedanjih razmerah gospodarjenja zelo dober standard. In zato nismo čutili nobene potrebe po ukvarjanju z vprašanji o prihodnosti ročnega dela.

Takšno stanje je prispevalo k temu, da se ves čas nismo uspeli organizirati v kakršno koli strokovno organizacijo,

tem, ker smo želeli istovetiti steklarja s strojem. In namesto, da bi iskali večje učinke v izpopolnjevanju tehnologije, smo to hoteli doseči s pospešenim delom, čeprav na škodo kakovosti!

Takrat ni bilo težav s pomanjkanjem steklarjev, ker je bilo veliko mladih ljudi, ki so iskali delo, usposabljalci pa smo jih s priučevanjem na delovnih mestih. To je bilo cenejše in bolj »zanesljivo«, kakor pa šolati steklarske kadre in kupovati stroje ter uvajati serijsko proizvodnjo.

Popolnoma smo pozabili, da je bilo steklarstvo v perteklosti poklic z umetniško usmeritvijo in da bi morala ročna predelava in obdelava stekla zadržati tak značaj, množična poraba steklenih izdelkov pa bi morala preiti v domeno mehanizacije in avtomatizacije. To je danes v svetu, posebej pa na zahodu povsem jasno. Edini smo še mi, ki se o tem še nismo prepričali!

Pred tremi ali štirimi leti smo bili priče množičnem zapiranju steklarn z ročno proizvodnjo v ZR Nemčiji, kar smo si pojasnjevali s pomanjkanjem steklobrusilcev. Toda to je bil eden med najmanj pomembnimi razlogi, ki so pripeljali do tega. Če bolj podrobno pogledamo, katere steklarne so bile prisiljene odnehati s proizvodnjo stekla, potem vidimo, da med njimi ni takšnih s sodobno zasnovano, v katerih so obdržali vsaj v osnovni izdelavi

služkov, zaradi česar so si steklarji v njih poiskali drugo delo...

Tudi pri nas zelo pogosto trdimo, da je vprašanje o obstanku ročne proizvodnje odvisno v največji meri od strokovnosti steklarjev, ker se mladi vse manj opredeljujejo za ta poklic, manj pa govorimo o vzrokih, zakaj je tako. Vzrok za to je povsem preprost! Velikoserijska ročna proizvodnja razmeroma cenenih izdelkov, ki jo lahko veliko bolj uspešno nadomestijo stroji, ne omogoča ustvarjati takšnega dohodka, ki bi zagotovil takšne osebne dohodke, da bi bili ti zanimivi za mlade delavce!

Lahko rečemo, da je pri nas v vseh steklarnah več ali manj opaziti omejenjene zadrege in da se ponekod že resno trudijo izoblikovati izhod iz takšnega položaja, toda očitno je, da gre vse to prepočasi, ponekod pa gre celo v napačno smer.

Gotovo je, da naš zbor ne more dati recepta za rešitev teh vprašanj, ker je to zelo zapletena in rena naloga. Toda lahko se pogovorimo o organizaciji dela v zvezi s temi vprašanji in damo nekatera splošna navodila, ki bodo prav prišla ljudem pri delu na tem področju! Za uspešno delo bomo morali pritegniti k sodelovanju tudi zunanje sodelavce, strokovnjake za posamezna področja, ki so pokazali dobre rezultate v dosednji praksi. In moramo se okoristiti z izkušnjami uglednih tujih steklarn, tako da bi čim prej nadomestili tehnološko zaostajanje in zaostanek v uvedbi marketinga.

Pri vsem tem delu moramo izhajati iz osnovne domneve, da vse rečeno ni več »vprašanje posamezne steklarne, temveč je to naša skupna naloga, doseženi rezultati pa morajo biti dostopni vsem. Šel bi celo tako daleč, da bi prisilil steklarne na sodelovanje, če bi katera med njimi omahovala. Ne moremo se strinjati z mnenjem nekaterih, da je uspešnost poslovanja in razvoja izrecno zadeva delovnih ljudi same delovne organizacije in da to ne zadeva drugih! Vsako slabo poslovanje vpliva tudi na druge, posebej v isti panogi – bodisi na domačem tržišču, bodisi na tujih tržiščih!

Vprašanja o razvoju ročne proizvodnje v steklarski industriji lahko razdelimo na tri področja, izmed katerih vsako zase predstavlja celoto. Toda končni rezultat je vendarle odvisen od uspešnosti vseh treh področij skupaj.

Ta pa so:

1. Uvajanje sodobne tehnologije za kakovostno stekleno maso, za njeno predelavo in dodelavo s posebnim poudarkom na varčevanju z energijo.

2. Organizacija industrijskega oblikovanja kot sestavnega dela marketinga.

3. Strokovno izobraževanje kvalificiranih kadrov mora nadomestiti dosednji način priučevanja; delovna mesta je treba izpopolniti s visokostrokovnimi delavci, organizirati je treba izobraževanje oblikovalcev na višji stopnji.

Naš nadaljnji razvoj je odvisen predvsem od dobro izurjenih rok – foto Z. Novak

ki bi nas združila in vsaj nekoliko usmerjala v razvoj.

Zadnja leta so napake, ki smo jih naredili v preteklosti vse bolj očitne, ker smo se v poostrenih razmerah za gospodarjenje in sprčo zahtevnosti domačega tržišča in tujih tržišč znašli v zelo neugodnem položaju. Zmanjšano povpraševanje po naših proizvodih je povzročilo nelojalno konkurenco, kar je trgovina izkoristila zelo večje za povečanje svojih beneficij in za zadrževanje cen, steklarji pa so zopet omilili kriterije za kakovost svojih izdelkov in s tem nadomestili porast proizvodnih stroškov.

Menim, da je bila temeljna napaka v

umetniško-obrtniški značaj proizvodnje! Ne najdemo takšnih, ki so v dodelavi in pripravi steklene mase uvedle najnovejše dosežke tehnologije, niti ne najdemo med njimi takšnih, v katerih sta oblikovanje in marketing postala odločilna dejavnika usmeritve in prihodnost... To pomeni, da so propadle steklarne, ki so po vzoru na nekatere naše poglede zanikale potrebo po razvoju, ki kadrom niso namenile nobene pozornosti in ki so na vsak način hotele z ročno proizvodnjo slabih in cenenih izdelkov konkurirati sodobnim avtomatičnim strojem. Logično je, da v takšnih razmerah niso bile zmožne nuditi steklarjem ustreznih za-

Uvajanje sodobne tehnologije

V tehnologiji pridobivanja steklene mase za ročno predelavo prevladuje v naših steklarnah velika pisanost. V uporabi so različni tipi peči, ki so prišli k nam bolj pogosto zaradi spretnosti ponudnikov, kakor zaradi kakovosti. Za to so nedvomno krivi tudi projektanti, ker ne ponudijo zagotovila za osnovne parametre, kot to delajo povsem normalno v drugih panogah. Delovne razmere v nekaterih steklarnah so zelo težke, nič pa ne ukrenejo za njihovo izboljšanje. Takšne razmere odvrčajo mlade ljudi, da bi se opredelili za steklarske poklice, učinek in kakovost dela pa so zato slabši.

Organizacija industrijskega oblikovanja

Sedanji asortiment ročne proizvodnje stekla v veliki meri sodi v področje strojne predelave. Zmogljivosti ročne proizvodnje so dokaj velike, kar pomeni, da nismo uspeli najti možnosti, da bi nudili tržišču bolj zahtevne in dražje izdelke. K temu v veliki meri prispeva tako nezadostna strokovnost velikega števila steklarskih delavcev kakor tudi pomanjkanje novih programov, ki bi morali sloneti na sodobnem oblikovanju. Nedvomno je zelo pomembna tudi raziskava tržišča, ali bi lahko sprejelo te zmogljivosti, saj je sedanji program bolj rezultat obstoječih možnosti in povpraševanja, manj pa neke kakovostne razčlenitve in usmeritve.

Vsekakor je industrijsko oblikovanje temelj našega nadaljnjega razvoja in uspehov, saj se bo z dobrim oblikovanjem povečala vrednost naših izdelkov, povečala se bo možnost za izvoz, domače tržišče pa se tudi že vse bolj zanima za dobro oblikovanje izdelkov.

V steklarnah imamo sicer organizirane službe za oblikovanje izdelkov, toda njihovi uspehi so še vedno iz več razlogov skromni. Naj naštejemo nekatere:

1. Kadri, ki se ukvarjajo z oblikovanjem, so maloštevilni in nezadostno

povezani v sistem marketinga. Pogosto jim dajemo nedoločne naloge, češ naj izmislijo nekaj novega, namesto da bi njihove naloge točno opredelili.

2. Nov proizvod gre na tržišče na podlagi osebnih ocen posameznikov iz trgovine in ne sistemsko, kar največkrat pripelje do tega, da kakšnega izdelka tržišče ne sprejme.

3. Manjka nam profil industrijskih oblikovalcev z višjo strokovno izobrazbo.

4. Razstave dobro oblikovanih izdelkov so maloštevilne ali pa jih sploh ni. Kriteriji so pomanjkljivi, nekateri izdelki pa so preveč skomercializirani.

5. Premalo smo storili za vzgojo širše in strokovne javnosti, ki bi znala pravilno oceniti vrednost industrijskega oblikovanja.

6. V oblikovanju je treba najti jugoslovanski izraz z namenom, da bi si pridobili sloves.

7. Več pozornosti je treba posvetiti povezovanju s svetovno znanimi proizvajalci – in to ne kot servis ampak kot enakovreden udeleženec.

8. V ročni predelavi stekla v veliki meri prevladujejo priučeni delavci, ki zelo težko napredujejo pri osvajanju novega, bolj zahtevnega asortimenta, njihova raven splošnih in družbenih znanj pa je zelo nizka. Takšne delavce bi morali usposobiti, nove pa dobivati izključno s sistemom rednega izobraževanja.

9. V dodelavi steklenih izdelkov je treba uvesti čim več mehanizacije in se ogniti čezmernemu zaposlovanju delavcev. Zelo malo delamo na osvajanju novih ročnih orodij in drobnih pomagala, ki lahko dajo pomembne učinke.

10. Proizvodni programi slovitih steklarn ročne izdelave so na zelo visoki

ravni – tako po kakovosti stekla kakor tudi po kakovosti izdelave in oblikovanja. To je rezultat stvarno zastavljene programa, ustrezno usposobljenih kadrov, ki so nosilci takšne proizvodnje in uporabo sodobne tehnologije.

11. Pri sestavi našega programa ne bi bilo treba veliko premišljevati in zapletati. Morali bi ga osvojiti ob prizadevnosti vseh dejavnikov, ki bi ga lahko v stvarnem času tudi uresničili.

12. Eden izmed prvih pogojev za uresničitev zadanih nalog je nedvomno kadrovska sestava kvalificiranih in visoko strokovnih delavcev. Danes imamo v ročni proizvodnji opraviti s priučenimi delavci, ki zadovoljivo opravljajo svoje naloge v sedanjem programu, toda zelo težko napredujejo v osvajanju zahtevnejšega asortimenta. Visoko strokovni delavci vseh smeri so maloštevilni, kar izvira iz zaostale miselnosti, da niso potrebni, rezultat tega pa je draga in neobetavna proizvodnja.

13. Če želimo ustvariti osnovne pogoje za prehod na raven svetovne kakovosti se moramo lotiti sistematičnega izobraževanja kadrov vseh profilov.

Tale prikaz nima namena dati kakovostno strokovno razčlenbo, ki mora biti narejena! Hotel sem samo opozoriti na sedanje težave in na nujne spremembe v načinu našega poslovanja, da se enkrat vendarle znebimo slabega in neobetavnega položaja! To veliko nalogo pa bomo zmogli samo s skupnimi napori. Naše združenje naj pri tem tudi opravi svoj del naloge, ki mu gre po podpisnem sporazumu!

Najbolj pomembno je postaviti takšno organizacijo, ki bo kos tej nalogi časovno in kakovostno. To ne more biti zaupano komisijam, ki bi – kot ponavadi – sprejele neko neživiljenjsko resolucijo zaradi tega, da se vpiše še eno točko v nalogah združenja, sicer pa ostane vse pri starem. To delo je treba zaupati strokovnim ljudem, jih primerno nagraditi in zavezati na stalno sodelovanje vseh zainteresiranih!

Snovanje načrta srednjeročnega razvoja

Nekaj osnovnih izhodišč

V oktobrski izdaji »Steklarja« smo objavili sestavek direktorja naše delovne organizacije diplomiranega inženirja Voja Djinovskega o opredeljenih nalogah v zvezi z načrtom srednjeročnega razvoja steklarne. Kakor je zapisal v svojem sestavku, da bodo napotki nared že v začetku novembra, se je napoved uresničila. Nekaj osnovnih izhodišč je pripravil magister Franc Šrmpf, ki jih objavljamo v celoti!

Osnovna izhodišča...

Poslovna prizadevnost tozda in delovne organizacije mora biti začrtana s poslovno politiko, ki določa smotre in

cilje ter zasnovo poslovanja. Celovito poslovno politiko sestavljajo delne poslovne politike na področjih razvojne, proizvodne, prodajne, kadrovske in finančne funkcije. Na teh področjih mo-

rajo biti postavljeni količinski in operativni cilji, ki omogočajo razčlenitev nalog po poslovnih funkcijah v tozdu in delovni organizaciji. Osnovna izhodišča za določanje teh ciljev izhajajo tako iz družbenoekonomskih odnosov v širšem smislu kakor tudi iz tozda ter iz njegove samostojnosti tozda, nekateri najvažnejši cilji pa so:

- dosegati največje učinke pri zadovoljevanju potreb tozda, delovne organizacije in širših družbenih potreb;
- zagotavljati trajen obstoj delovne organizacije in socialno varnost delavcev;

- dosegati najbolj ugodno rast produktivnosti dela in ekonomičnosti poslovanja;

- razvijati samoupravne in družbenoekonomske odnose v tozdu in v delovni organizaciji ter v širši družbeni skupnosti.

Razvojna politika je sestavni del poslovne politike in pomeni v splošnem smislu prilagajanje poslovanja tozda bodočim spremembam v narodnem in svetovnem gospodarstvu; pomeni pa tudi zagotavljanje obstoja tozda in delovne organizacije ter izboljševanje njenega položaja v okviru panoge in narodnega gospodarstva. Razvojna politika obsega skupno aktivnost delovnega kolektiva pri oblikovanju osnovnih ciljev razvoja delovne organizacije in tozda, ki jih želijo delavci doseči v določenem obdobju, kakor tudi pomeni določanje poti, sredstev in ukrepov za njeno uresničitev. Pri tem je posebej pomembno, da aktivnost delovnega kolektiva temelji na najnovejših znanstvenih dognanjih in tehnoloških dosežkih in da je usmerjena na spodbujanje proizvajalcev ter k usklajevanju interesov tozda z družbenimi interesi.

V našem planskotrznem gospodarstvu se družbeni razvoj usmerja z družbenim načrtovanjem, zato mora tozda upoštevati pri načrtovanju lastnega razvoja tudi cilje in napotke razvoja svoje delovne organizacije, panoge, steklarske industrije in celotnega gospodarstva v republiki.

Razvoj narodnega gospodarstva se opredeljuje s srednjeročnimi načrti tozda, občine, republike in federacije. In sedaj je pred nami novo srednjeročno obdobje od leta 1981 do leta 1985, za katerega se je že začelo načrtovanje razvoja gospodarstva. Opravljena je že razčlenitev razvojnih možnosti SR Slovenije za obdobje od 1981 do 1985. Opredeljena so vprašanja o razvoju in smeri prestrukturiranja ali preoblikovanja sestave slovenskega gospodarstva.

V prihodnjem planskem obdobju naj bi spremenili sedanjo neugodno

gospodarsko strukturo Slovenije, ki omejuje nadaljnji razvoj. Da bi dosegli dolgoročne razmere za doseganje večjega dohodka, bo v prihodnje treba:

- razvijati tehnološko intenzivno proizvodnjo z visoko stopnjo avtomatizacije proizvodnih procesov,

- pospeševati in razvijati izvozno usmerjeno proizvodnjo,

- pospeševati proizvodnjo, ki zagotavlja razumsko potrebo surovin in energije, in

- pospeševati osvajanje proizvodnje novih izdelkov in zviševanje stopnje predelave.

Kakor vidite, daje načrt srednjeročnega razvoja naše republike prednost tistim dejavnostim, v katerih se s proizvodnjo vlaga manj živega dela, in izvozno usmerjeni proizvodnji. V razčlembi možnosti ni omenjena proizvodnja nekovin, kar opazarja na premajhno medsebojno povezanost delovnih organizacij te panoge, s katero bi lahko dosegli ustrežnejše družbeno mesto pri razvoju slovenskega gospodarstva!

To je nekaj osnovnih značilnosti o nadaljnjem razvoju slovenskega gospodarstva, ki so pomembne za napoved razvoja steklarne in bi jih bilo treba upoštevati pri oblikovanju napotkov za naš razvoj!

Pristop k načrtovanju razvoja

Opredeljevanje razvoja delovne organizacije in tozda ne začnemo z načrtovanjem investicijskih naložb, marveč s splošnimi cilji delovne organizacije in tozda, kot so na primer:

1. doseči vodilno vlogo v gospodarstvu v steklarski industriji v občini ali v republiki,

2. hitreje povečevati dohodek na delavca, kakor se povečuje v drugih delovnih organizacijah v panogi ali v sorodnih dejavnostih, in

3. poleg obstoječih razvijati še nove dejavnosti in s tem doseči manjšo odvisnost delovne organizacije od gospodarskih nihanj.

Načrtovanje razvoja ne sme biti posledica odločitve o naložbi, marveč na-

sprotno; odločitev o naložbi mora izhajati iz ciljev razvoja!

Od razvoja delovne organizacije so odvisni njen gospodarski obstoj, položaj v narodnem gospodarstvu in delavčev družbeno-gospodarski položaj. Delovna organizacija zaostaja, če ne skrbi za svoj kakovostni in količinski razvoj. Napetost razvoja pa je odvisna od tega, ali ima delovna organizacija sploh postavljene in potrjene dolgoročne cilje in ali skrbi za njihovo uresničevanje. Delovna organizacija se lahko razvija skladno z razvojem narodnega gospodarstva, njen razvoj pa je lahko hitrejši ali počasnejši.

Razčlemba razvojne stopnje je življenjskega pomena za vsako delovno organizacijo. Med ostalimi uporabljamo za ocenjevanje uspešnosti delovne organizacije tudi tale merila:

- njena odstotna udeležba v skupni proizvodnji izdelkov panoge ali podskupine v panogi;

- odstotna stopnja rasti posameznih vrst izdelkov v asortimentu proizvodnje delovne organizacije;

- njena odstotna udeležba v prodaji izdelkov na domačem trgu in na tujih tržiščih;

- odstotna stopnja rasti produktivnosti, tehnične opremljenosti in ekonomičnosti delovne organizacije v grupaciji steklarske industrije, v občini;

- odstotna stopnja rasti njenega dohodka in akumulacije.

Kako pristopiti k oblikovanju našega razvoja?

Menim, da si je treba že na začetku zastaviti nekaj splošnih vprašanj, na katera bomo morali najti ustrezne odgovore v snovanju našega srednjeročnega in dolgoročnega razvoja! Ta vprašanja so:

1. Kakšen je bil naš razvoj v preteklem obdobju 1968-1978?

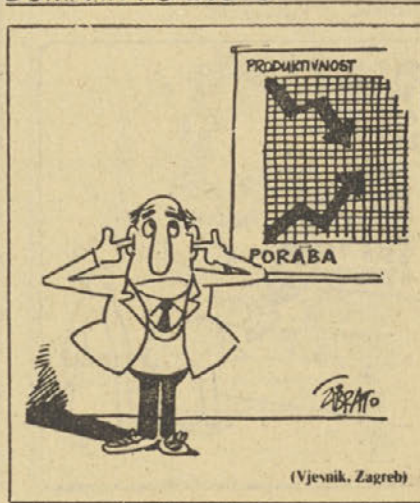
2. Kakšni so bili naši razvojni dosežki v časovnem obdobju 1976-1980 in v kakšni razvojni fazi smo sedaj?

3. V katero smer gre dosednji razvoj; ali imamo jasno začrtane razvojne

Dobro oblikovani izdelki bodo vselej iskani na tržišču doma in v tujini - foto Z. Novak

DOMA IN PO SVETU

(Vjesnik, Zagreb)

cilje in ali smo na razpotju (več inaiče razvoja)?

4. Ali smo zadovoljni z dosežanjo stopnje razvojnega rasti in z njeno usmeritvijo tudi za prihodnje srednjeročno obdobje?

5. Ali je glede na tehnološki razvoj in potrebe tržišča dosežanja usmeritev edinkov pravilna tudi za prihodnje obdobje?

6. Če na podlagi razčlenitve razvojnih možnosti ugotovimo, da je več inaiče razvoja, kateri so pogoji, ki zastavljajo prednost?

Na prvo, drugo in četrto vprašanje mora odgovoriti analiza pomembnih razvojnih dejavnikov delovne organizacije v preteklem obdobju. Našeje mo le nekatere:

- stopnja rasti produktivnosti dela,
- stopnja rasti družbenega proizvoda,
- stopnja rasti dohodka in akumulacije,
- izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti v obdobju od leta 1968 do leta 1978,
- kakšno je gibanje deleža proizvodnje steklarne v skupni proizvodnji podskupine proizvajalcev steklenih izdelkov za gostinstvo in gospodinjstvo v letih 1968-1978.

Za razčlenbo in s primerjavo teh kazalcev o uspešnosti bomo ugotovili, ali smo v preteklem obdobju dosegli normalno stopnjo razvoja v svoji podskupini proizvajalcev ali ne. Na podlagi primerjav teh kazalcev bomo tudi ocenili, ali smo zadovoljni z doseženo stopnjo razvoja ali nismo! Če nismo zadovoljni s sedanjim stanjem, potem se moramo opredeliti za pospešen razvoj...! Da pa bi ga zmogli moramo oblikovati takšno razvojno zasnovo, v kateri bodo opredeljeni stvarni, se pravi uresničljivi razvojni cilji in odgovori na naslednja vprašanja:

1. Katero ipačico razvoja usmeritve bomo izbrali in katere temeljne cilje želimo doseči?

2. Kako bomo uresničevali začetan razvoj?

3. Zakaj smo se odločili za izbrano ali izbrane razvojne inaiče?

"In sedaj, pogledjmo našo gospodarsko učinkovitost!"

Odgovori na postavljena vprašanja niso preprosti, marveč kompleksni ali zamotani in so splet med seboj tesno povezanih vprašanj in problemov.

Zahtevajo mnogo strokovnega znanja z raznih področij, poznavanje dosežanega razvoja naše steklarne in steklarskega ter splošnega tehnološkega napredka v svetu, sposobnost za objektivno razčlenbo pomembnih razvojnih dejavnikov in tudi nekaj osnovnih neposrednih notranjih spoznav!

Nekatere pomembne prvine razvoja steklarne

Opredeljevanje izhodišč, ciljev in smernic razvoja je fazni proces, v katerem moramo uporabiti stopnjevalni pristop. To pomeni, da moramo delati sistematično po posameznih področjih in ugotovitve stopnjovati ter usklajevati po naslednjem zaporedju:

- narediti temeljne analize osnovnih dejavnikov dosežanega razvoja in poslovanja;
- objektivno analizirati in oceniti bodoče potrebe po izdelkih sedanjega in bodočega asortimenta naše steklarne na domačem trgu in na tujih tržiščih;
- analizirati vpliv tehnološkega razvoja v steklarski industriji na razvojne možnosti naše steklarne;
- izbrati končne inaiče razvoja steklarne;
- izoblikovati cilje, sredstva in ukrepe za uresničitev zadanih ciljev.

Menim, da so za oblikovanje razvojne koncepcije najpomembnejše ugotovitve in opredelitve na področju tehnoloških dosežkov v proizvodnji steklenih izdelkov in na področju prodaje izdelkov in spremljajočih marketinških aktivnosti! Analize aktivnih dejavnikov in napovedi za bodoči razvoj na teh področjih poslovanja bo temelj, na katerem naj bi bila zgrajena prihodnja zasnova razvoja.

V prihodnje bo treba takšnih pripomočkov še več! Težave so in še bodo, toda presoditi bo treba, ali bomo izločili kakšen kos, preden ga damo Biboku! - foto Z. Novak

Razčlenitev in napoved tehnološkega napredka

Znanstvena doganja in tehnični dosežki so v zadnjih desetletjih omogočili ogromen napredek v industrijski proizvodnji. Prav tako je bil v zadnjih dvajsetih letih dosežen velik napredek v tehnologiji proizvodnje steklenih izdelkov. Novi proizvodni postopki omogočajo velikoserijsko proizvodnjo in zniževanje stroškov na izdelčno enoto. Avtomatična proizvodnja se uveljavlja tudi v proizvodnji steklenih izdelkov za gostinstvo in gospodinjstvo, za kar je še do pred kratkim prevladovala ročna proizvodnja.

Izhajajoč iz tega dejstva in iz drugih dejavnikov, ki vplivajo in bodo vplivali tudi v prihodnje na nadaljni razvoj naše steklarne, je treba najti odgovore na vprašanja:

1. Ali strojni način izdelave ogroža proizvodnjo ročno izdelanih izdelkov v Steklarni?

2. V kolikšnem obsegu je ogrožen ročni način izdelave in katere vrste proizvodnega asortimenta so ogrožene (izdelki za gostinstvo)?

3. Katere vrste izdelkov so glede na tehnološke in prodajne produktivnosti perspektivne za ročni način izdelave v prihodnjih petih letih in kakšen je njihov delež v sedanjem asortimentu steklarne?

4. Kateri tehnološki in tržni dejavniki dajejo prednost ročni izdelavi, kateri pa dajejo prednost avtomatični proizvodnji in katere vrste izdelkov naj zajema perspektivni proizvodni program?

5. Kakšna je strokovna usposobljenost steklopihalcev in steklobrusilcev za vedno zahtevnejše delovne postopke ročne proizvodnje?

6. Kakšen mora biti strokovni profil steklopihalca in brusilca, če ostanemo samo pri ročni proizvodnji?

7. Katere nove profile delavcev rabimo, če v proizvodni program vključimo še avtomatično proizvodnjo steklenih izdelkov?

8. Kaj nameravamo storiti za razvijanje novih ali modificiranih izdelkov, ki so z izdelovnega vidika manj zahtevni (manj vložnega dela), na tržišču pa bi dosegali ugodno ceno?

9. Kakšna je starostna struktura izdelkov sedanjega asortimenta steklarne in kakšna je njihova komercialna uspešnost?

10. Katere lastnosti izdelkov uspešno zadovoljuje potrebe in želje potrošnikov in katere jih ne zadovoljujejo več?

11. Katere so možnosti za modernizacijo in posodabljanje proizvodnje s ciljem, da bi dosegli večje gospodarske učinke?

12. Kakšne posledice povzročajo spremembe asortimenta v proizvodnih zmogljivostih, produktivnosti in kako se steklopihalci in steklobrusilci prilagajajo spremembam?

13. Ali sedanje proizvodne zmogljivosti pravočasno zadovoljujejo povpraševanje po izdelkih?

14. Kakšen je letni obseg naročil izdelkov, ki jih ne sprejmemo zaradi zasedenosti naših proizvodnih zmogljivosti?

15. Kje so ozka grla v proizvodnji in kako jih je mogoče odpraviti?

16. Kakšne so možnosti za predelavo odpadnih črepinj z vidika zaposlovanja invalidov?

17. Kakšne možnosti za zmanjševanje stroškov nam omogoča proizvodnja izdelkov iz svinčenga kristala po postopku stiskanorčno brušeno?

To so le nekatera vprašanja, na katera je treba odgovoriti, da bi mogli izoblikovati pravilno razvojno inštrumen-tarico za prihodnjih deset let!

Razčlenitev tržnih dejavnikov in napoved proizvodnih možnosti

Usoda delovne organizacije je odvisna od tržišča, zato je njegova analiza in kontrola tržne učinkovitosti prodaje

izdelkov poglavitno izhodišče za ocenjevanje njene poslovne uspešnosti.

Sodobno trženje usklajuje poslovne delovne organizacije s tržnimi možnostmi in omogoča, da delovna organizacija optimalno ali najbolj ugodno zadovoljuje potrebe porabnikov in dosega svoje gospodarske cilje.

Sodobno trženje (prodaja) ni klasična oblika prodaje izdelkov, ampak je skupek marketinških dejavnosti, ki omogočajo uspešen prodor izdelkov na tržišča in doseganje denarnih učinkov.

Začeti moramo z analizo tržišča in njegovih dejavnikov, saj nam bodo objektivni ali resnični kazalci te analize omogočili oceniti stanja in gibanja ponudbe, povpraševanja ter porabe steklenih izdelkov za gostinstvo in gospodinjstvo. Ta analiza ne bo dala tako kvalificiranih ali sposobnih podatkov, kot jih daje raziskava tržišča, vendar nam lahko pomaga pri oblikovanju izhodišč za načrtovanje razvoja! Menim, da bi bilo primerno poiskati odgovore na naslednja vprašanja:

1. Koliko domačih proizvajalcev nudi steklene izdelke za gostinske in gospodinske potrebe na domačem tržišču in kakšen je njihov tržni delež v skupni prodaji teh izdelkov?

2. Kakšen je tržni delež naše steklarne v skupni prodaji izdelkov proizvodne skupine proizvajalcev na domačem tržišču za brušeni kristal – količinski delež in vrednostni delež in za nebrušeni kristalin – količine in vrednost?

3. Kateri proizvajalec ponuja približno enak asortiment izdelkov kot ga ponuja naša steklarne?

4. Pri katerih skupinah izdelkov so ponudniki konkurenčni pri kakovosti in prodajni ceni izdelkom naše steklarne?

5. Kakšne so potencialne ali pogojne možnosti za povečanje prodaje izdelkov na domačem tržišču?

6. Kakšno je bilo razmerje prodaje izdelkov med domačim trgom in izvozom v zadnjih petih letih (po količinah in vrednostih)?

7. Ocena možnosti za povečanje prodora naših izdelkov na tuja tržišča, predvsem v Severno Ameriko in zahodno Evropo: Kakšen je tržni delež naše steklarne v skupni proizvodnji izdelkov na tržiščih ZDA, ZRN? Kateri so najpomembnejši konkurenčni ponudniki teh izdelkov na tržiščih ZDA, ZRN? Kakšen je trend ali kakšna je težnostna krivulja rasti porabe na teh tržiščih?

8. Kakšno raven prodajnih cen dosegamo v primerjavi z ostalimi ponudniki (na domačem tržišču in na tujih tržiščih)?

9. Kakšna je prodajna politika naše steklarne? Ali vsebuje vse vrstne aktivnega nastopa na tržišču? Ali dovolj uporabljamo medije ekonomske propagande in pospeševanje prodaje?

To so le nekatera vprašanja, ki so povezana z nadaljnjim razvojem in poslovanjem naše steklarne »Boris Kidrič«! Analitični odgovori na ta in še na druga vprašanja so lahko dobra podlaga za opredelitev njene razvojne zasnove!

mag. FRANC ŠRIMPF

Takole je karikaturist Milan Maver svojčas komentiral iznajdljivost nekaterih...! Presodite, ali ne bi tudi med nami komu kar čedno pristajalo takšno pokrivalo! Kajti pod tem pokrivalom se vam poslej ne bo nihče upal reči kaj neprijaznega...!

MILAN MAVER: Prebrisanost

Do konca leta in v prihodnjem letu pričakujemo boljšo bero kosov, kakršna je bila letos v obdobju januar-september! – foto Z. Novak

Pred odločitvijo o dolgoročnem načrtu steklarne

Položaj v družbi za našo usmeritev

Verjetno bi bilo prav, da bi se vsak naš delavec po svojih močeh vključil v širšo razpravo o našem nadaljnjem razvoju; predvsem še sedaj, ko smo v fazi izdelave srednjeročnega načrta za obdobje 1981-1985. Toliko bolj prav bi bilo, če bi vsak poskušal najti svoje mesto svojega kolektiva čez pet, deset ali petnajst let. Če bomo vsi približno vedeli, kaj hočemo, potem bo tudi naša odločitev v samoupravnem odločanju manj tvegana, bolj pogumna in naša pripravljenost večja!

Kolikor smo uspeli prebrati ali poslušati, kakšni so napotki za razvoj slovenskega gospodarstva, potem lahko ocenimo, v kakšnem položaju je naše sedanje delo. Eden izmed naših večjih »adutov« je vse večji poudarek izvozu in nasproti temu zmanjševanje deleža uvoza produkcijskih sredstev. Če poberemo dalje, pa bi lahko rekli, da naša prednost ni v tako imenovani delovno intenzivni proizvodnji, ampak je v kapitalno intenzivni proizvodnji. No tukaj pa se moje osebno mnenje razhaja pri razčiščevanju pojma: delovno intenzivno in kapitalno intenzivno. Splošno definicijo poznamo, kljub temu pa sem vendar mišljenja, da je definicija splošna in da nas ne bi smela zavesti...!

Normalno je, da moramo nemudoma vso pozornost posvetiti odpravi vsega živega dela tam, kjer se to da, in da pri tem narava našega proizvoda ne bo menjala svoje izvirne kakovosti.

V svetu, še posebej na zunanem tržišču, imamo nekatere informacije o povečanem povpraševanju po ročno izdelanih izdelkih iz stekla. Nadrobna razdelitev trga nam bo torej narekovala povečati zmogljivosti in povečati produktivnost na račun posodabljanja nekaterih delov proizvodnje, tako da bo ostala »roka« samo tam, kjer je avtomat ne bo mogel zamenjati. Torej

takšna roka, ki ne bo po svoji vsebini predstavljala mišljenja delovne intenzivnosti, ampak bo predstavljala kapitalno intenzivnost, ker bo obogatena z visoko strokovno podlago.

Tukaj mislim vsekakor na steklarje, brusilce in ostale strokovnjake. Ti steklarji bodo morali dosegati čedalje večji nivo znanja, ker bodo skozi svoje živo delo nalogali tako imenovani kapital svojih sposobnosti!

Se enkrat se tu povrnimo na status ročnega dela z visoko strokovno podlago! Prihajamo torej v – mogoče za prakso – najtežjo zadevo: V PROSTORU KJER SMO S PETDESETLETNO TRADICIJO USTVARILI NEKAJ, KAR SVETOVNI TRG SE KAKO SPOŠTUJE IN TUDI PLAČA, MORAMO MENJATI STATUS ali vsaj mnenje o naši industriji!

Steklarna je že bila nosilka razvoja v občini, danes pa ugotavljamo, da je ta nosilnost oslabiljena, obstajajo pa vse možnosti, da spet postane še močnejša, kot je bila kdajkoli prej. Na vprašanje, zakaj, odgovor ni težak! Imamo industrijo za ročno izdelavo stekla, ki je obogatena z izkušnjami in na podlagi tega lahko rečemo, da je to vsebina, ki ji stežka najdemo primerjavo v svetu. Če pristopimo k nadaljnji usmeritvi s tako razčiščenimi pojmi, potem lahko pospešimo naš razvoj. Tukaj na-

menoma izpuščam celotno rešitev naše razširitve s potrebnimi spremljajočimi tehnologijami, v katere so potrebne večje naložbe, da bi tako obogatili obstoječo osnovno dejavnost. Bistvo vsega pa je le vprašanje, kako oplemeniti naše izvirno ročno delo, kako priti do kakovostnih sprememb?

Vsekakor je tukaj osnovno spreminjati mnenje javnosti o »glazariji«, katero smo vzdrževali brez prave zasnove naložb v kadre, s pokrivanjem z nižjimi strukturami v osnovnem delovnem procesu. To je bila rešitev v sili, zaradi česar je tudi naša produktivnost slabša; naš izplen ni najboljši, čeravno ugotavljamo pri takšnem stanju že zadovoljive rezultate. Predvsem zadnje čase. Že smo govorili o šoli, o zanimanju za šolanje, o kadrovanju iz osnovne šole, vendar tega sama naša sredina ne bo rešila, če ne bo stala za tem širša skupnost. Nujno je preobraziti Steklarsko šolo in v sistemu izobraževanja narediti poklic v steklarstvu – tudi skozi šolske formalnosti – bolj privlačnega, kajti na tak način bomo prišli do možne izbire kadrov. V šmarni občini bi morali biti v vseh sestavih seznanjeni s celotno problematiko. In ker je naša velika naložba v kader, preko poklicnega usmerjanja, doseči usmeritev v steklarski poklic! Skupno s Steklarsko šolo moramo doseči boljšo predstavbo poklica, o katerem govorimo že z osnovnošolsko mladino. Na nas pa je, da izboljšamo vse delovne razmere in s tem naredimo delovna mesta privlačnejša. S tem prispevkom sem hotel poudariti, da ima ročno delo velike možnosti v prihodnje, da pa moramo preobraziti v prvi vrsti samega sebe, da nam mora biti v pomoč širša družbena skupnost, da moramo izpleniti v naš produkt samo visokostrokovno delo steklarjev in brusilcev, in da moramo z naložbo rešiti pretežni del nekvalificiranih del, katera pravzaprav mečejo na celotno dejavnost slabšo luč! In v takih prizadevanjih mora vsekakor odigrati prednostno nalogo združitev Steklarske šole in steklarne »Boris Kidrič« in širša povezava steklarske industrije v Sloveniji!

JOŽE BOŽIČEK

Načrtovanje vlaganj za prihodnje leto

Bomo zmogli vse?

V proučevanju je načrt investicijskih naložb in investicijskega vzdrževanja za prihodnje leto, ki bo kmalu tudi v razpravi med nami. Pri načrtovanju vsega tega nas vodi skrb za odpravo ozkih grl za obnovo sredstev za proizvodnjo, za čim manjše onesnaževanje okolja, za najbolj ugodno izrabo toplotne energije in za predelavo ostankov pri proizvodnji steklenih izdelkov.

V tozidih načrtujejo veliko tega, saj so dejanske potrebe res velike, vpraša-

nje pa je, ali bomo vse načrtovano zmogli uresničiti glede na naše finanč-

ne možnosti. V razpravah bomo izluščili tisto, kar štejemo za najbolj pomembno v sedanjem obdobju. S tem pa seveda ne moremo reči, da je drugo nepomembno, toda moralo bo počakati na kakšno drugo priložnost. Na podlagi predlogov vodij tozdov in drugih smo doslej zbrali bogato zbirko, ki jo objavljamo kot predlog!

Tozd osnovna izdelava načrtuje:

Osnovna sredstva – v pripravi so analize o nakupu stoječe hladilne peči, o ureditvi notranjega transporta, o izboljšanju klimatskih razmer pri steklarskih pečeh, o stroju za obdelavo

modelov iz kamna, o nakupu stiskalnice, modelov, avtomatike za najbolj ugodno izogrevanje in o izdelavi dokumentacije za gradnjo garderobnih prostorov.

Investicijsko vzdrževanje – preložitve komor na drugi peči, obnova pleskarskih del na železnih konstrukcijah peče in šeste peči, obnova ogradij na oknih, obnova šamotarne in hladilnic za hlajenje stekla, obnova zasteklitve hale peče in šeste talilne peči, obnova objekta lesne strugarne, obnova stopnic za izhod iz hale, popravila v skladišču surovin, popravila strojev v lesni strugarni in remont prve talilne peči.

Tozd dodelava načrtuje:

Osnovna sredstva – izdelava programa in načrtov za gradnjo skladišča kartonov, upoštevanje željo in potrebo po delavnici za izdelavo skatel, izdelava programa za razvoj kartonaže, nakup mini rezalnobrusilnega stroja Bibok, krožne žage (Krajšer) in strojev za izdelavo kartonov (UKS 1800).

Investicijsko vzdrževanje – obnova rezalno-brusilnega stroja mini Bibok, popravilo in premestitev diamantne žage, obnova vertikalnih in horizontalnih brusnih strojev, popravilo streh in slikopleskarska dela.

Tozd Kristal načrtuje:

Osnovna sredstva – nakup cistern za prevoz žveplene kisline, cisterne za odvoz odpadkov iz kislinske polirnice, vključno s traktorjem in prikolico, nakup druge filtrske stiskalnice, vključno za nevtralizacijo hlapov, izdelavo programa za gradnjo nove brusilnice in kislinske polirnice, nakup osem novih brusilnih vreten pri avtomatskem brusilnem stroju Kutscher, rezervnih brusilnih vreten, strojev za graviranje, strojev za pranje stekla in strojev za vribavanje zamaškov.

Investicijsko vzdrževanje – pleskanje mizarskih predmetov, pleskanje prostorov v stari brusilnici (brigada Kubale in učna brigada), slikanje in

oplesk prostorov kislinske polirnice zaradi zavarovanja proti vplivom kislín, popravilo vrat in oken kislinske polirnice, popravilo strehe nad brusilnico, popravilo in obnova stroja za avtomatsko brušenje Kutscher, obnova prostora in inventarja v trgovini v Rogški Slatini, obnova brusilnih vreten, obnova vložkov v kislinski polirnici ter obnova in dokončanje odlagališča v Tuncovcu.

Tozd Dekor načrtuje:

Osnovna sredstva – pripravljajo postopek za gradnjo nove kislinske polirnice in odlagališča ostankov, ker je kislinska polirnica ozko grlo delovne organizacije. To je hkrati glavna investicija za prihodnje leto, ki bi jo morali uresničiti. Za investicijsko vzdrževanje pa je rezervirano samo najnужnejše.

Tozd Servisne dejavnosti načrtujejo:

Osnovna sredstva – nakup tovarnega avtomobila kot nadomestilo za že dotrajane tovornjake, kompresorje Ochner, morebiti elektroagregat Diesel, in manjše stružnice – glodalnice, izdelava elaborata za večkratno uporabo hladilne vode, nakup registrirnega Watmetra, posebne cirkularne žage za prirezovanje lesa pri proizvodnji zabojev, manjšega pnevmatskega orodja za dolbljenje ter za obdelavo raznih materialov in nakup stroja za žaganje šamota.

Investicijsko vzdrževanje – obnova kotlarne, veliko popravilo cisterne za čiščenje kotlarne, obnova črpalne postaje, velika popravila sevovodov, centralne kurjave, vodovoda in rezervoarjev, veliko popravilo kanalizacije in jaškov, popravilo kompresorjev, plinskih napeljav in gradbenih objektov – vključno z adaptacijo delavnic, popravilo transformatorja in popravilo jezu.

Delovna skupnost skupnih služb načrtuje:

Investicije – nakup opreme za pisarne knjigovodstev tozdov, ureditev in razširitev telefonskih zvez, nakup miniračunalnika in drugih računskih strojev, raziskava o izrabljanju ostankov po poliranju v kislinski polirnici, raziskava o ekonomičnejšem uporabljanju črepij in ostankov šamota, nakup kopirnega stroja, novega osebnege vozila in izpopolnitev gasilske opreme.

Investicijsko vzdrževanje – popravilo pisalnih in računskih strojev, popravilo podstrešja in strehe upravne stavbe, popravilo in obnova električnih instalacij in tal v upravni stavbi. Obnova glavne kanalizacije, ograj, cest, tlakov in nakladalnih ramp.

Tozd Družbena prehrana načrtuje:

obnovo počitniške hiše v Novigradu.

Tozd »Naše steklo« v Beogradu načrtuje:

obnovo inventarja in nakup stanovanj po načrtu.

In še naš družbeni standard?

Gradnjo samskega doma sedaj proučujemo! So ocene, naj bi zgradili samski dom s kakšnimi 100 do 150 posteljami. Samski dom naj bi stal na prostoru stare šole pri Križu. V prihodnjem letu bi kupili zemljišče in dobili za gradnjo načrte.

Pričujoči sestavek je razgrnil pred nami veliko želja in potreb. Prej bi rekli potreb, toda vseh gotovo ne bomo zmožni uresničiti, saj so sredstva zanja omejena. Naša razmišljanja naj bi potekala v razčiščevanju pojmov, kateri zadevi bomo dali prednost v prihodnjem letu in katero bomo odločili za poznejši čas. Kar ne bo prišlo v poštev v prihodnjem letu bo zajeto v srednjeročnem načrtu.

BRANKO STOJSAVLJEVIĆ

Po volilni konferenci komunistov Steklarske šole

Pozorni na dogajanja okrog nas...

Izredno aktivnost komiteja in članov občinske konference ZK Šmarja pri Jelšah je opaziti na vseh letnih konferencah osnovnih organizacij ZK, ki so bile te dni na našem območju. Široko zastavljen načrt dela članov zveze komunistov je bil na letnih konferencah na izpitu. Kaj smo dosegli komunisti Steklarske šole in kje smo bili manj uspešni, je bila osrednja tema razpravljavcev na konferenci naše osnovne organizacije...

Po izvolitvi novega, dosedanjega sekretarja Toneta Klokočevnika se raz-

prava ni podela. Njegovo izjerno poročilo je bilo povod in izziv, da smo

določena vprašanja osvetlili z vseh strani. Beseda je stekla o uspehih, ki smo jih dosegli na gospodarskem, vzgojnem, športnem in – če hočemo – tudi na kulturnem področju. Zato o tem nismo veliko govorili. Bolj smo govorili o stvareh, katerih rešitve ne vidimo v sestankarstvu, temveč v neposrednem odpravljanju ugotovljenih hib. Eden izmed razpravljavcev je rekel: »Če se imamo za komuniste in vodilno organizacijo delavskega razre-

aa, potem moramo biti pozorni na vsa dogajanja okoli nas, oziroma moramo biti ustvarjalci našega političnega sistema, ki se enako razvija v delovni organizaciji, krajevni skupnosti in drugje na delegatskih osnovah!»

Res je, zapisano je praktično že vse! Ostane vam vsakdanji življenjski boj za uresničevanje tistega, kar stoletja ni bilo dano delavcu – bojevanje za enakopravno odločanje o vsem, kar nas obdaja. Ta boj ni lahek, kajti enakopravno soodločanje pomeni največjo prizadevnost, ki prevzema odgovornost. Tu se šele prične kolektivno vodenje, ki lomi liderstvo posameznikov na vseh ravneh, kakor je dejal tovariš Tito. Ni težko uganiti, da je osrednja tema – delegat bistvo našega političnega sistema socialističnega samoupravljanja. In najlažje je zvrniti kritiko prav na tega delegata, ki naj bi zaviral s svojo nedelavnostjo naš sistem.

V neki knjigi sem prebral, da je bila ena izmed glavnih nalog med narodnoosvobodilno vojno boj proti nepismenosti. In danes vemo, kaj nam je storiti, če nam kaj ni jasno. Učimo se! Ko bomo spoznali kot delegati vso širino odgovornosti in ko bomo pismeno oboroženi z znanjem, bodo te težave del naše preteklosti.

Danes se še nekateri posamezniki, ki žal niso redki, obnašajo do gradiv za delegacije tako, kakor nepismeni do knjige. Ve, da je ne razume, zato je rajši ne odpre...!

Naši pravilniki, samoupravni akti, zakon o združenem delu in ustava so zasnovani na zaupanju in poštenosti. Slednje v naših množicah ni nikoli primanjkovalo. Prav zato je vsakršna zloraba tega zaupanja, ki se kaže skozi površno obveščanje, z lažnimi obljubami, s samovoljnimi ukrepi, povezanimi s hitrimi ukrepi in podobnimi oblikami, nesprejemljiva in tuja. To namreč pušča takšne razpoke, ki so bolj nevarne, kakor sama nepismenost.

Neugodna gibanja zasledujemo v širjenju administrativnih služb, ki požirajo denar, namenjen dejavnosti. Že

Marx je napisal, da je največja nevarnost za komunizem, že kar udomačen izraz – birokracija. To, kar je osnovno načelo v proizvodnji – znižati režijske stroške, bi moralo veljati tudi za neproizvodno dejavnost. Niso redki primeri, ko primerjaš odnos gostinca do gosta v lokalu, z odnosom administratorja do proizvajalca...

Delavec, torej množica ljudi, ne bije boja za strojem, ki ga pozna do potankosti in ki mu ga nihče noče odvzeti, ampak se bojuje na tujem terenu, ki se lahko razbohoti na njegov račun. Nekateri se zelo hitro navadijo lagodnega življenja, še hitreje pa pozabijo na svoje vrste, iz katerih so se povzpeli. Takšnih je v vseh sestavah in zaradi tega so bolj nevarni. Ugibamo, kaj naj bi to bilo. Gotovo pa je, da nekaj v resnici zna biti, saj ima delavska univerza v Rogaški Slatini polno kandidatov, ki bodo prek večernih šol pomnožili vrste administratorjev.

Za samoupravne interesne skupnosti odvajamo 32,56% od svojih osebnih dohodkov. Zato nam **ne more in ne sme** biti vseeno, kam je naložen ta denar. Ali v širjenje administracije ali v dejavnosti, ki naj služijo delovnemu človeku? Povratne informacije o tem so zelo skope: ko gre za odločanje o prispevni stopnji, pa so na široko napisane!?

Informacija kot glavno orožje delavskega razreda je najbolj boleča točka. Neobveščenost povzroča nerazpoloženje tudi med samimi delavci samou-

pravnih interesnih skupnosti. Ni dolgo tega, da so se razburjali in se še razburjajo prosvetni delavci zaradi njihovih izredno nizkih osebnih dohodkov, jutri pa utegne steči razprava na podobno temo kje drugje. Veliko tega smo naredili v delovnih organizacijah. Pri nas to najbolj zgovorno dokazujejo trimesečni kazalci o našem poslovanju, ki se odražajo v mesečni vrednosti točke in končno v naših žepih...!

Veliko sicer še manjka, posebno pristnejših tovariških odnosov v našem kolektivu pa sodelovanja med delovnimi organizacijami in ustanovami na območju krajevnih skupnosti, v občini...!

Zdravo in pestro razpravo na letni konferenci komunistov Steklarske šole je pozdravil član občinske konference Lojze Libnik, ki je usmeril svoje misli k pozitivnim premikom v osveščanju delovnih ljudi in občanov.

Za pisanje tega sestavka me je spodbudila razprava na letni konferenci in potreba po kritični presoji našega delovanja. Ugotoviti moramo, kje smo: ali med preveč zavzetimi člani naše družbe, ali pa med člani, katerih skrb je osebna lagodnost, ki se skriva – kar priznamo si – v kritiziranju, brez osebne zavzetosti! Ob pravilni delitvi dela bomo imeli dovolj časa za razprave, priprave in – kar je najbolj važno, preostalo nam bo časa za srečno družinsko življenje.

REMI KOČICA

Predstavljamo sekretarje osnovnih organizacij ZK

Slavko Čoh

Slavko Čoh, sekretar osnovne organizacije ZK v tozdu Kristal

Tudi Slavko Čoh je bil učenec Steklarske šole. Rodil se je 22. februarja leta 1953. Po končani steklarski šoli se je zaposlil v steklarni, kjer je napredoval do visokokvalificiranega steklobrusilca, ki sedaj uspešno vodi eno izmeno. Nekaj časa je delal v brusilnici v Kozjem, nato se je znova vrnil v Ro-

Janez Siter, sekretar osnovne organizacije ZK v delovni skupnosti skupnih služb

Tone Klokočevnik ponovno izvoljen za sekretarja osnovne organizacije ZK Steklarske šole

gaško Slatino. Poleg drugih družbeno-političnih funkcij je opravljal tudi funkcijo podpredsednika osnovne organizacije sindikata tozda Kristal.

Na vprašanje, kako ocenjuje preteklo volilno konferenco, je Slavko odgovoril:

«Ze iz poročila sekretarja osnovne organizacije je bilo razvidno, da nas čaka še veliko dela. Tistega, stvarnega dela! Čeprav lahko rečemo, da je bilo veliko narejenega pred volilno konferenco, je kljub temu ostalo še veliko nerazrešenih vprašanj, kot so: dohodkovni odnosi, nagrajevanje po delu, okrepitev delegatskega sistema in še kakšno drugo. Nadalje je naša naloga v zvezi z množično in kakovostno krepitevijo osnovne organizacije zveze komunistov. Komunisti kot vodilna organizacija moramo dajati takšne predloge, ki bodo za družbo in za posameznika najboljše. Predstoječe naloge bomo lahko uresničili z veliko dobre volje, veliko učenja in bolj skupnega dela.»

Ilija Ivanković

Na zadnji volilni konferenci je bil izvoljen za novega sekretarja osnovne organizacije zveze komunistov tozda Osnovna izdelava Ilija Ivanković. V njegovi osebni izkaznici najdemo

Ilija Ivanković, sekretar osnovne organizacije ZK v tozdu Osnovna izdelava

osnovne podatke, ki govorijo, da se je rodil 18. maja leta 1934 v vasi Grabovci pri Sibeniku. Bil je učenec tretje generacije Steklarske šole, se zaposlil v naši delovni organizaciji po končanem šolanju in ji ostal zvest ves čas. V članstvo zveze komunistov je stopil leta 1957 in je delaven družbenopolitični delavec ves čas. V svojem poklicu je napredoval zelo hitro, kar kaže, da je imel veliko volje do ustvarjanja steklarskih izdelkov in vztrajnosti v uku, ki se je močno razlikovalo od sedanjega. Uspešno opravlja delo in naloge mojstra brigadirja pri peči.

O preteklem obdobju delovanja osnovne organizacije je rekel: «Menim, da je osnovna organizacija doslej delovala dobro. Resda je ostalo še nekaj odprtih vprašanj, toda ta bomo poskušali odpraviti v prihodnjem obdobju.»

Ilija ocenjuje, da moramo še veliko storiti za uveljavitev delegatskega sistema in za izpolnitev sistema dohodkovnih odnosov. O zadnjih, precej žolčnih razpravah in o različnih sklepih delavskih svetov pa Ilija meni: «Morali bi se dogovarjati bolj enotno, preresetati vsako vprašanje in šele nato iti med ljudi. Poseben poudarek moramo dati tudi boljši obveščenosti sodelavcev, saj sedaj prihaja do različnih napačnih informacij, ki so nam najmanj potrebne!»

Janez Siter

Rodil se je 8. junija 1950 v Celju. Končal je ekonomsko fakulteto v Ljubljani in si pridobil izobrazbo diplomiranega ekonomista, opravlja pa dela in naloge vodje izvoza. V vrste zveze komunistov je bil sprejet v preteklem letu.

O zadnji volilni konferenci in o zada-

Jože Verk, sekretar osnovne organizacije ZK v tozdu Servisne dejavnosti

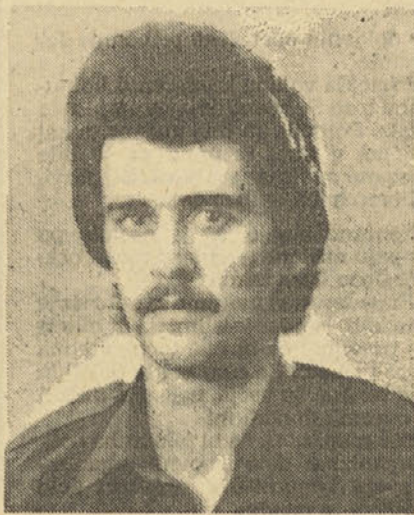
nih nalogah za prihodnje obdobje Ivan ni skoparil z besedami. Rekel je:

«Volilna konferenca je v prvi vrsti pokazala veliko enotnosti komunistov. Izrečenih je bilo tudi precej kritičnih pripomb na rovaš posameznih članov, kar bo dalo novemu sekretariatu novih spodbud za delo. V dveh preteklih letih je bilo načrtih nekaj pomembnih vprašanj, ki jih moramo rešiti v prihodnje. Delovna skupnost skupnih služb delovne organizacije je ustanovljena z namenom, da opravlja administrativno-strokovna dela skupnega pomena za celotno delovno organizacijo. Ze sama njena ustanovitev pove, da so v delovni skupnosti največkrat zaposleni delavci z najvišjo izobrazbeno strukturo in da opravljajo posebej odgovorna dela. Biti sekretar v zvezi komunistov v takšnem delovnem okolju je zato še posebej odgovorna naloga. V prihodnji mandatni dobi je pred nami, komunisti, vrsta pomembnih nalog, katerih pripravo in pretežni del uresničevanja bo morala prevzeti nase prav delovna skupnost skupnih služb. To bodo zlasti naloge, ki bodo vplivale na proizvodnjo in s tem na učinkovitejšo poslovanje delovne organizacije. Opravljanje teh nalog je neločljivo povezano z delovanjem zveze komunistov kot celote in vsakega posameznika posebej v boju za razvoj samoupravnih družbenih odnosov.

Pred nami je sprejemanje srednjeročnega načrta steklarne. V prihodnjih petih letih so predvidene zajetne investicije, ki pomenijo povečanje zmogljivosti. Kako s tem v zvezi načrtujemo kadre? Za vzgojo strokovnjakov sta potrebni dve srednjeročni obdobji in ne samo eno. Poglejmo si na primer Gorenje. Oni gredo v nov program in so dali razpis za 200 inženirjev in 50 diplomiranih ekonomistov. Mi pa še teh nekaj, ki jih imamo, odganjamo z neustreznim nagrajevanjem.

Komunisti moramo v prihodnjem obdobju urediti vprašanje kadrov. Menim, da je sedanjí položaj takšen, da

Andrej Žlender, sekretar osnovne organizacije ZK Dekor Kozje

Andrej Žlender

pri reševanju tega vprašanja ni več potrebno stiskati in po nepotrebnem varčevati, saj se nam bo to pozneje maščevalo. Osebnih dohodkov so premalo odvisni od prispevka k uspehu pri poslovanju in k zadovoljevanju potreb delovne organizacije. Prav zato je nagrajevanje po delovnih rezultatih naša pomembna naloga. Uveljavljanje dohodkovnih odnosov je dolgotrajen proces, vendar je sedaj že skrajni čas, da se leti uredijo. Vsakršno odlašanje pomeni krepitev birokracije in tehnokracije. Zavedati se moramo, da dohodek tozdov in delovne skupnosti ni naša privatna lastnina, s katero bi ravnali, kot bi hoteli, temveč da so to sredstva, ki nam jih je dala na razpolago, kar nas zavezuje, da moramo ravnati z njimi najbolj razumno. To je samo del nalog, ki so pred komunisti. Ne smemo dopustiti, da se zadeve na posameznih področjih izredno zaostrijo, ko pride do tako imenovanega »izrednega stanja«, nato pa iskati izhode na najlažji in najkrajši način. Z dobrim sistemom informiranja se moramo pripraviti na reševanje vseh porajajočih se vprašanj. Edino tako jim bomo kos!

Novim sekretarjem želimo obilo uspehov pri opravljanju nadvse pomembnih funkcij. Najbolj pa si želimo delovanje vsega članstva zveze komunistov v osnovnih organizacijah in njihovo izdatno pomoč izvoljenim sekretarjem!

Pogovore s sekretarji je opravil in jih pripravil za objavo
MILORAD KRAČUN

Jože Verk

Rodil se je 22. decembra leta 1954. Šolal se je za električarja in sedaj opravlja dela in naloge dežurnega električarja. Med drugimi funkcijami je predsedoval konferenci ZSMS steklarne.

O delovnih načrtih za prihodnje Jože meni:

»Pretekla volilna konferenca komunistov tozd Servisne dejavnosti je zelo uspela. Poročila so bila podana dokaj kritično, v sami razpravi pa so bile nakazane še druge slabosti. Se pravi, da bomo imeli obilico dela.«

Trenutno stanje, ki je nastalo po sprejetju različne vrednosti točke, ocenjuje Jože Verk takole:

»Prizadevati si moramo za odločanje po tozdih, vendar mislim, da bi bilo le bolj pravilno, če bi bila točka vredna povsod enako. Če smo boljše delali in če je realizacija večja, naj se to občuti pri osebnih dohodkih!«

Jože meni tudi, da bi bilo treba boljše organizirati delo osnovnih organizacij zveze komunistov, razgibati delo sindikata in mladih.

Andrej Žlender se je rodil 24. aprila 1956 v Celju, sicer pa je stanovalec v bližnjem Lisičnem. Ponujeno prilžnost, da se zaposli v neposredni bližini rojstnega kraja, je izkoristil leta 1974. Postal je prva generacija steklobrusilcev v Kozjem, skupaj s svojimi vrstniki pa predstavlja danes steber tozda Dekor.

Takrat, leta 1974, je bila ustanovljena devetčlanska osnovna organizacija zveze komunistov eden izmed njenih članov je bil Andrej. Na vseh področjih dela in življenja tozda Dekor je bil prisoten kot novi sekretar.

Pri prevzemanju odgovorne funkcije, ki mu jo je zaupalo članstvo, je Andrej odgovoril na nekaj vprašanj.

»V preteklem dvehletnem obdobju smo komunisti v »Dekoru« dobro delovali na vseh področjih, čeprav si lahko opravičeno očitamo, da smo pri urejanju različnih vprašanj nekatera razvrstili v manj pomembna in v bolj pomembna. To ni bilo dobro, saj se

nam je zgodilo, da zato nekaterih vprašanj nismo obravnavali enakovredno, pa je zaradi tega kakšen manjši problem prerasel v večjega...

Komunisti smo bili enotni pri odpravljanju porajajočih se slabosti in moja osebna ocena je, da je stanje zadovoljivo, kar pa še ne pomeni, da česa ni mogoče popraviti. Kljub mladosti in določeni neizkušenosti bomo vse stvari speljali na pravi tir! Toliko prej, ker nismo obremenjeni z nikakršnim tradicionalizmom, ampak se ravnamo v skladu z začrtano potjo razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja!

Prva naloga pred vsem kolektivom in menoj je napredovanje v osvajanju praktičnih in splošnih znanj. Kot drugo nalogo smo si zadali skrb za osveščenost nas vseh in razvijanje kolektivne odgovornosti. Poživelimo bomo družabno življenje mladine, ki je pri nas najbolj številčna. Neposredno pred nami je snovanje srednjeročnega plana razvoja, v kar se bomo tudi tvorno vključili... In prepričan sem, da bom imel popolno pomoč članov sekretariata in vsega članstva, ker posameznik ne pomeni nič. Mladi smo in skoraj 25 odstotkov od skupnega števila zaposlenih je članov zveze komunistov. Ta mladost nas obvezuje na krepitev idejnopolične sposobnosti!«
JOŽE BOŽIČEK

Popravek v sestavku »Dolžni smo dobro gospodariti!«

V oktobrski izdaji »Steklarja« je prišlo do verižnih napak v sestavku »Dolžni smo dobro gospodariti«, objavljenem na 1. strani. Zaradi tega si bralec v celoti ni mogel ustvariti prave slike o nekaterih prvinah našega poslovanja v letošnjem obdobju januar-september.

Mednaslov »Proizvodnja, prodaja, izvoz in uvoz ne najbolj spodbudno...!« v omenjenem sestavku ne ustreza celotni vsebini in bi se moral pravilno glasiti »Proizvodnja manjša po fizičnem obsegu, prodaja zadovoljiva, izvoz in uvoz pa izredno ugodna...!« In pod tem mednaslovom bi naj bralec pravzaprav bral tele dele informacije:

– prvi odstavek ostane nespremenjen, v celoti enak!

– v drugem odstavku bi moralo biti besedilo naslednje: »Proizvodnja, merjena v kosih in kilogramih, je bila letos v obdobju januar-september za osem odstotkov oziroma za deset odstotkov manjša od lanske proizvodnje v enakem obdobju« in ne večja, kot je v tem

odstavku bilo objavljeno!

– tretji odstavek ostane nespremenjen, v celoti enak!

– četrti odstavek bi se moral glasiti: »Prodaja na domačem tržišču, predvsem pa na tujih tržiščih, je potekala zadovoljivo. Tako nam je uspelo izvoz v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta dvigniti od 3.544.172 na 4.229.246 ameriških dolarjev, kar pomeni za 21,3% povečan izvoz! Ta rezultat je pomemben tudi s širšega družbenoekonomskega vidika. Posebej se zato, ker teži naša družba kar se da zmanjšati hudo zunanjetrgovinski primanjkljaj. Hkrati, ko to poudarjamo kot naš uspeh, moramo omeniti še uvoz reprodukciskih materialov, ki je prav tako zelo ugoden, ker smo uvozili samo za 730.053 ameriških dolarjev, kar je komaj 17% skupne vrednosti našega uvoza!«

Upamo, cenjene bralke in cenjeni bralci, da smo s temi popravki vsaj delno omilili naš spodrsrljaj, za katerega se vam opravičujemo!

UREDNIŠTVO

Informacija – orožje delavca

»Steklar« je kot glasilo dveh steklarskih delovnih organizacij zanimiv tudi za bralca, ki ga slučajno dobi v roke. Med takimi bralci »Steklarja« sem tudi sam, saj že nekaj časa ne delam več v Steklarni!

Naslovi v tem glasilu pritegnejo pozornost, podnaslovi so zgovorni in enostavno ne moreš časopisa odložiti, dokler ne prebereš slednjega članka. Saj človek postane preprosto dobre volje, ko naleti na tako »prebavljivo« branje in mimogrede pomisli: »Ko bi bili tudi materiali za seje, razni osnutki dogovorov, sporazumov itn. napisani tako razumljivo – lahko bi rekli: s tolikšno kulturo pisanja, bi tudi delavec – delegat lažje »prebavil«, kar mu je (tako obilno) servirano...!« Menim, da je slika, kakršno daje »Steklar«, plod pravilne usmerjenosti in priljubljenosti uredniškega odbora in vseh sodelavcev. Tak koncept je potrebno ohraniti in dopolnjevati!

Žal pa moram navesti tudi nekaj kritičnih zapazanj!

Ko sem prebiral oktobrsko številko, sem na 10. strani prebral tale stavek: »In če odštejem vsa modrovanja, naj v nekaj točkah strnem...« (J. Tišma). Ne izrekam sodbe temu stavku. Nasprotno! Postavil bi ga za zlato pravilo dopisnikom, ki preradi modrujejo, na koncu njihove zgodbe pa ne vemo, kaj so želeli, ali če so res želeli kaj povedati! Zaradi takih nedorečenosti zbledi vtis o izčrpnosti in praktični vrednosti sporočil.

Taki članki se pojavljajo marsikje. In da bi se jim lažje izogibali, sem obdelal en primer. Pa ne da bi omalovaževal avtorja, zastavljam v smislu svojega uvoda nekaj vprašanj Tonetu Klokočevniku, ki se nanašajo na njegovo »Razmišljanje o pomembnem vprašanju« z naslovom ZAKAJ NEZADO-

VOLJSTVO? (prav tako kot že citirani stavek objavljeno v oktobrskem »Steklarju«)!

Na začetku ugotavlja pisec, da v praksi še ni zagotovljen vladajoči položaj delavca v združenem delu. Ne da bi to trditev utemeljil, nam odkrije vzrok za odhajanje delavcev iz delovne organizacije oziroma iz poklica: prenizek osebni dohodek.

VPRAŠANJE: Ali je odločanje o višini osebnih dohodkov edini element »vladanja« delavca?

Dalje! Proces pridobivanja dobrin kot osnova za nagrajevanje v združenem delu ni dovolj proučen, upoštevan (previsoki normativi v Steklarski šoli). »Nasploh ugotavljamo (Kdo?), da so boljše nagrajevani delavci, ki ustvarjajo nematerialne in duhovne dobrine.«

VPRAŠANJA: 1. Kateri so ti delavci? 2. Katere so te nematerialne in duhovne dobrine? 3. Se nanaša (splošna) ugotovitev le na omenjeno delovno organizacijo?

Sledi pisanje o stanovanjih, o stanovanjski politiki!

VPRAŠANJE: Zakaj niso opisani konkretni (domači) primeri?

V nadaljevanju se še kako strinjamo z mnenjem (ne pa tudi s citiranim »univerzalnim navednežem«), da delavec – delegat ne zmore »prežvečiti« učeno sestavljenega pravilnika po napornem osemurnem delu. Kljub navidezno brezhibnem odločanju (samoupravljanje!) z »da« ali »za« nam grozi povratak v administrativni socializem ali birokratizem.

VPRAŠANJE: 1. Katerim predlagateljem (podzvestno) nasledajo delavci v neposredni proizvodnji? 2. Na katero (kakšno) usposobljenost predlagateljev se zanašajo samoupravljalci?

In končno prispe kolega Tone v svoj kolektiv in se zamisli nad domačimi razmerami, kjer je sam v skupini (ali kje drugje) tistih, ki delavce priganjajo na sestanke, ker je bajé obveščanje na psu. Na koncu pa se znajde v začaranem krogu, ker »seveda pa tako organiziranega obveščanja ni možno izpeljati vse dotlej, dokler bomo delavca priganjali na sestanke.« (citati!)

Ker delavcu iz drugih tozdov, kaj šele zunanjem bralcu, tako pisanje malo pove, predlagam piscu, da v tako kratkem sestavku ali »razmišljanju« seže v eno samo področje, svoje teoretično modrovanje logično poveže s konkretnimi razmerami, podkrepi pisanje s podatki, iz katerih bo lahko izpeljal svoj zaključek ali ga bo vsaj nakazal bralcu. Če niti tega ni moč doseči, pa naj bo pisanje povezano in enotno, da bo dalo vtis celote in name. Tedaj bo tudi on prispeval k »težnji sindikata« za kvalitetnim informiranjem, ki ne bo »dopuščalo presenečenj«!

Tudi za konec si bom sposodil avtorjeve besede in ga prosil, naj mu moja opažanja in vprašanja ne povzročijo »hude krvi«. Tudi jaz sem namreč eden tistih samoupravljalcev, ki si želijo čim boljše informiranosti v našem sistemu. In oglašil sem se z zgolj pozitivnim hotenjem, da pripomorem k temu.

Upam, da bo Tone odgovoril na postavljena vprašanja in s tem domislil in dokončno oblikoval svoja razmišljanja, ki bodo zanimala tudi bralce!?

Tovariški pozdrav!

FRANC ČERNELČ

Vprašanje prenekaterega med nami

»Nas bo zeblo?«

Najbrž ni med tistimi, ki še niso preskrbljeni s premogom za letošnjo zimo, takega, ki si ne bi zastavil vprašanja iz naslova tega sestavka... Posebno še zaradi tega, ker je pomanjkanje premoga sprožilo veliko zaskrbljenost med potrošniki!

Zima trka na duri...

Smo že na pragu zime. Tudi temperatura je tu in tam že padla pod ničlo. Je torej pod mejo, ko je še mogoče zdržati brez ogrevanja stanovanjskih prostorov... Kljub tej ugotovitvi pa je še mnogo neogrevanih stanovanj, oziroma stanovanj, kjer je zakurjeno le ob najhujšem mrazu, ko v peči namečejo

vse odpadke, ki jih najdejo v kletih, začeni s starim papirjem in z vsem drugim, kar pride pod roke, pa sicer ne sodi drugam, kot v peč; seveda, če gori.

Letošnja kriza v preskrbi s premogom je prizadela marsikoga. Predvsem je prizadela tiste, ki so – živčev v dobri veri, da bo premog razdeljen

med naročnike v približno enakih količinah na gospodinjstva – potrpežljivo čakali, da pridejo na vrsto...!

Bolj kot kdajkoli je letos opaziti primere, da dobavitelj dobavlja premog posameznikom prek zvez in vsiljivega obnašanja do razdeljevalca premoga pri podjetju »Kurivo-Jelsa«. Nekateri so si po taki poti priskrbeli toliko premoga, da ga porabiti ne bodo mogli. Na drugi strani pa bo marsikdo, tudi zaradi že omenjenih naročnikov, letos oziroma prihodnje mesece zmrzaval v hladnem stanovanju, četudi ima morebiti majhne otroke ali skrbni za ostarele starše.

Sindikat se trudi, kolikor more

V preteklosti se je sindikat ukvarjal tudi z nabavljanjem premoga, čeprav to ni bila njegova glavna naloga. Letošnje razmere v zvezi s premogom so znova obudile potrebo, da tudi ta organizacija poseže v prizadevanje, da bi omilili krizo zaradi ogroženosti članov sindikata spriču pomanjkanja premoga.

Po svojih zmogljivostih smo v sindikalni organizaciji poskušali priskrbeti vsaj nekaj dragocenega vira toplote - premoga. Že v začetku svojih prizadevanj pa smo se zavedali, da so samo v steklarni potrebe po njem tako velike, da ne bo mogoče ustreči vsem premoga potrebnim sodelavcem. Hkrati smo se zavedali tudi, da bo pomenila vsaka dodatno preskrbljena tona tega kuriva - razen rednih pošilk - še kako veliko pomoč. Po popisu vseh naročnikov smo namreč ugotovili, da jih je bilo kar več kot 400. In če bi hoteli vsakega med njimi zagotoviti po en traktor premoga, bi to pomenilo kakšnih tisoč ton ali petdeset vagonov. To pa je za naše razmere in sedanje težave v preiskrbi s premogom resnično težko in skoraj neizvedljivo.

Z izjemnimi naporji smo uspeli v okviru sindikata priskrbeti pet vagonov

premoga, s čimer smo rešili ogrevalne stiske 52 naših sodelavcev in njihovih družin. To pa je komaj osmi del vseh tistih, ki so se prijavili za premog in ki še čakajo na našo pomoč! Po najnovejših informacijah bo v januarju prihodnje leto 300 ton premoga iz velenjskega rudnika. Da pa bi premog preskrbeli kaj prej, žal, nismo uspeli.

In še tole povejmo! Pri sestavljanju seznama in odgovora na vprašanje, kdo naj dobi premog, sodelujejo vsi predsedniki izvršnih odborov sindikata v osnovnih organizacijah in predsednik sindikalne konference. Pri tem se ravnamo predvsem po tem, če naročnik premoga še ni dobil od junija letos, uporabljamo pa seznane, ki jih ima podjetje »Kurivo-Jelša«. Vsekakor upoštevamo resnico; če naročnik nima drugačne možnosti za ogrevanje stanovanja kot s premogom in če gre res za družine z majhnimi otroki ali z ostarelimi ljudmi.

Dobrota je sirota!

Še vedno pa nismo uspeli zadovoljiti vseh potreb tistih, ki izpolnjujejo tudi omenjena merila za prednost pri dobavljanju premoga. Zaradi takšnega našega ravnanja, ki hoče biti pošteno, smo tarče očitkov, negodovanja in celo, napadalnega obnašanja nekaterih,

ki sicer sploh ne izpolnjujejo omenjenih kriterijev. Tarče napadov so predvsem tisti, ki si najbolj prizadevajo, da bi po danih možnostih ustregli prizadetim! V tako napetem ozračju tudi komu prekipi. In kdo gre celo tako daleč, da trdi, kako smo plačali oziroma kako sem jaz plačan za to, da »rihtamo kolm«?

Morda je v preteklosti res bilo delo sindikata tudi skrbeti za premog, za ožimnico in - ne vem, za kaj še - res prvotnega pomena, toda do današnjih dni se je vloga sindikata vendarle spremenila, saj je to najbolj množična organizacija delavcev, katere delovanje je usmerjeno v politično delo in v zagotavljanje delavčevih samoupravnih pravic!

Sedanje razmere narekujejo strpnost, kajti narediti več, kot smo naredili do sedaj, pač ni bilo mogoče! Vsekakor pa upamo, da do sedaj trajajoča premogovna kriza ne bo predolga? Seveda pa naj bo letošnja grenka in mrzla izkušnja poduk v prihodnje! Vsem tistim, ki si premoga niso pravočasno zagotovili! Ker ga pač moramo imeti, če nas naj pozimi ne bi zeblo, ga moramo naročiti zadostne količine na pomlad, po končani zimi, ali pa vsaj zgodaj poleti, ne pa čakati na jesen ali celo toliko časa, da zima - naslednja seveda - spet potrka na vrata!

FRANC VEHOVAR

Spremembe pri zastopnikih

Na enem mestu

V naši delovni organizaciji smo delavci zavarovani kolektivno, kar pomeni, da smo v primeru nesreče v delovni organizaciji deležni neke odškodnine od zavarovalnice. Ko pravimo kolektivno, imamo v mislih vse zaposlene v delovni organizaciji!

Poleg tega kolektivnega zavarovanja je 800 naših sodelavk in sodelavcev življenjsko zavarovanih pri zavarovalnici »Triglav«.

Doslej je bilo za različna zavarovanja več zastopnikov, kar je pogosto delalo preglavice zavarovancem, saj so morali večkrat na različne kraje, da so zavarovali to ali ono in uredili vse, kar je s

tem povezano. Odslej boste lahko zavarovali tudi avtomobile, hiše, stanovanja, nepremičnine in gospodarska poslopja. Poleg tega boste lahko izkoristili tudi možnost za nezgodno zavarovanje svojih otrok od treh mesecev do petnajstega leta starosti. Premija za takšno zavarovanje otroka je 58 dinarjev, za zavarovanje invalidnosti zavarovalnica izplača 80.000 dinarjev, za smrtni primer pa 20.000 dinarjev.

Lahko bi, skratka, rekli, da boste odslej, če boste to želeli, opravili vse zavarovalniške posle na enem mestu in to kar v steklarni. Po odhodu Pavle Jordanove iz naše delovne organizacije je posle zastopnika zavarovalnice »Triglav« prevzel Mirko Bincel iz Rogaske Slatine, ki stanuje v novi hiši v Spodnem Ngonju. Da bi ustregel vsem zavarovancem in interesom za zavarovanje, bo prihajal dvakrat v mesecu v steklarno, kjer bo vsak prvi in drugi ponedeljek v mesecu uradno od 8.30. do 10. ure. Pogovore in vse drugo z vami bo opravil v pisarni za kontrolo kvalitete, ki je v neposredni bližini zgornje jedilnice!

UREDNIŠTVO

Argusov sprehod

Zakaj pa toliko, da ..!

Je že hudo, če se človek odpravi na kakšno daljšo pot in je odsoten dalj časa. Po vrnitvi v domači log ga zasujejo z različni vprašanji in, rad ali nerad, je pač prisiljen dati tudi kakšen odgovor na vprašanja radovednežev... No, podobna usoda je doletela tudi mene! Dolgo sem bil odsoten in

na ustreznem mestu me je čakalo toliko zakajev, da še tako zdržljiv, kot sem, kar težko najdem zadovoljive odgovore nanje. Pa začnimo!

»Si mrknil, Argus?« je bilo eno med vprašanji! Zbodlo me je do srca, ko sem spoznal, da bi se komu prav zares

zelo prileglo, če bi mrknil. Navsezadnje, morda pa me morijo mračne misli zastonj?

»Hvala za vprašanje, tička! Cil in zdrav sem, čeprav se mi je zelo prilegla bolniška. Veš, nekaj drobnarij mi je ostalo postoriti in zdaj je že vse v naj-

lepšem redu! Tiste težave, ki sem jih našteval zdravniku, so se polegale že prvi dan, ko sem koračil z potrjenim listkom, da sem v staležu bolnikov. Upam, da me bodo še kdaj razumeli, saj več, da s tem niso odpravljene vse moje težave. Zadovoljen sem zato, ker nisem osamljena duša, ki se ubada s takšnimi težavami...

»Ko si tako moder, ali pa mogoče le igraš modrost, odgovori mi na vprašanje: zakaj ne uredijo pristopa do škatel?»

»Priznam, tukaj si me resnično zadel v živo. Še sreča, da mi nisi stopil na žulj, kajti tam imam večje težave. V pripravi na odgovor tebi, ki ti bo gotovo všeč, sem bil neuradno obveščen, da smo poklicali na pomoč strokovnjake iz ladjedelnice. Trenutno je v izdelavi načrt za čolnarno, kjer bodo na razpolago čolni za vožnjo ob morebitnem naliivu. Koliko mi je znano v tistih lužah še ni ribjega zarodka in ne preti nevarnosti pred krapi, škukami in podobno ribjo žlahto.

»Zakaj«, me nadleguje nekdnedo, »naša žaba ne gre rada v močvirje?«

»Jemene, jemene! Ali še nisi spoznal, da vse žabe nimajo istega kvartirja! Nekateri komaj čakajo, da skočijo v mlako, druge pa imajo rade svoje krake povsem na suhem. Naša žaba sodi v skupino slednjih in nima namena poskakovati po tisti mladi na parkirišču pred steklarno. Šlek žaba, še žal ti bo, ko se ne prideš skopat kakor delajo to tvoji daljnji sorodniki in sorodnice!«

»Zakaj nekaterim ne pride v kri, da

bi pravočasno hodili na šiht?«

»Oh, ljudje, zakaj me utrujate s takšnimi vprašanji, ko pa so stvari tako preproste? Mar ne vidite, da nekateri pričakujejo premije iz tistega dela denarja, ki smo ga nabrali od zamudnikov? Morebiti pa bi dosegli zaželeni cilj, če bi začeli resno 'nagrajevati' to nalezljivo bolezen, ki je medicina še ni uvrstila na seznam resnejših obolenj. Ja, ta 'zamuditi' niti ni tako nova bolezen. Pravijo, če sem pravilno seznanjen, da to ponekod uspešno zdravijo z 'odtegajitismom' iz kuverte, ker pravijo, da bi jih preveč veljalo zbadanje z iglo ali zdravljenje z akupunkturo, kakor bi temu rekli Kitajci!«

»Zakaj nekateri ne morejo priti na seznam za odpadna drva?«

»Butnete me pa res z vseh strani...! Pri tem vprašanju sem se presneto zamislil. Eni (z rahlo debelejšo kuverte) si to razlagajo tako, da so oni nekoliko bolj likvidni (imajo denar) in da lažje poravnajo nastali dolg. Drugi (ki imajo kakšen gozdiček) pa menijo, da bi bila sakramenska škoda suhih, morda celo že preperelih vejic. Tretji, morda si tudi ti med njimi, pa potrpežljivo čakajo izid dvoboja med dvema prvima kategorijama, kar pa ne pomeni, da ne bo kakšnega 'diverzanta' vmes. Moja, argusovska sodba bi bila takšna: Treba je vztrajno tarnati in celo priseži, da nimaš v kleti več kakor za dve zimi. Takšnega razmišljanja sem se naučil od nekaterih sodelavcev, ki so imeli strašanske 'težave' s – po vonju manj s toplotno energijo pa bolj prijetnim – premogom. Poskusiti ni greh! Kaj pa,

če bo vžgalo?«

»Zakaj nekateri vztrajajo na svojih delovnih mestih tako dolgo, da si lahko celo penzion pridobijo na njem?«

»Mislim si – nisem pa stoodstotno prepričan, ker pri nas v Grčiji, od koder sem doma, prej ni bilo tako širokih možnosti za šolanje. Delo pa smo šteli kljub temu za častno. Tudi takšnega, brez zvenečih nazivov!«

»Zakaj na primer polariskop pridno čaka v nekem kotičku in že dolgo ni izročen svojemu namenu?«

»Že vidim, da vsem res niso vse zadeve jasne...! Veš, moje pojasnilo sloni na neki 'znanstveni' podlagi! Mislim namreč, da je bilo nujno treba nabaviti to napravo za raziskovanje ustreljenih kozlov. Ker pa je teh bilo malo, smo morali obogatiti lovišče oziroma poskrbeti za trofejo, kakršna je ta s polariskopom. Bolj je stara, več je vredna!«

Zakaj nekateri tako trdovratno tarnajo za skladišču shranjenimi kupolami?«

»Tudi jaz se vprašujem! Očitno ljudje (ne vsi) niso dojeli pomena varčevalnih ukrepov. Važno je nabaviti; najbolj važno pa ni predati tisto svojemu namenu... Na napakah se učimo! In če bi jih s pridom izkoristili, bi bili že učenici!«

Zakajcev je še zvrhan koš, toda odgovorov je samo za pol koša. Ko bo obojega vsaj približno enako, morda potešim vašo radovednost!

Pa pozdravljeni zakajevci! Pošljite še kakšnega! Za nameček pa mi pošljite še zatojevca! Ciao!

Vaš Argus

Prosti spis dijakinje

Moj odnos do jezika

Jezik je poseben sestav znakov, ki predmete in sploh vse, kar je ali si mislimo, da je, lahko odraža ali pa priziva. Če vidimo ali slišimo medsebojno povezane znake, potem so ti znaki glede na dogodek, ki ga ponazarjajo; odraz glede na bralca ali poslušalca, ki mu je tako sporočilo namenjeno, pa so prizov; prizovejo mu v zavest čisto določen dogodek ali predmetnost (J. Toporišič – Slovenski knjižni jezik 1, str. 25).

Na svetu je več tisoč jezikov. Z leti se ljudje pogovarjajo, se obveščajo o dogodkih ter izražajo svoje misli in čustva. Vsi jeziki niso nastali v istem obdobju. Jezik pa ne kaže samo misli, temveč večkrat kaže tudi zgodovinsko, pa tudi sedanjost narodovo pot. Vsak narod ima svoj jezik, ki vključuje tudi kulturo, običaje, znanost, umetnost. Da se jezik in kultura ohranita, pa je potrebna nega in vzgoja jezika.

Pomen jezika za naš narod ni samo v tem, da smo ga ohranili, temveč je tudi v tem, kakšno ceno smo morali plačati, da smo ga ohranili. Slovenci smo majhen narod, ki je svobodo izgubil že v zibel. Z izgubo svobode pa se je zlo

godilo tudi jeziku. Zaradi zaslužjenosti ljudstva je bil suženj tudi jezik. Domačinom tuji niso dovolili govoriti slovenskega jezika, temveč so jim vsiljevali nemščino in latinščino. Slovenski narodni jezik, slovenske šole, slovensko univerzo in dobre slovenske učne knjige smo dobili šele po prvi svetovni vojni.

Kljub temu, da želimo ohraniti kar se da lep in čist jezik, nam pogosto le-to ne uspeva. Mnogokrat se motimo, ko mislimo, da je jezik dovolj storjeno, če kaj napišemo, pri tem pa ne posvečamo niti malo pozornosti vprašanju, kaj smo napisali in kako smo tisto napisali.

Vsi skupaj zadnje čase zelo zanemarjamo slovenski jezik, kar je opaziti predvsem pri rabi slovenščine v javnosti. Zelo žalostno je, da se zelo pogosto zatekamo k rabi tujk tudi takrat, kadar za to sploh ni resničnih razlogov. To nam jasno kažejo nekateri primeri. Na primer nanovo zgrajeni hotel v Ljubljani, ki se imenuje »Holiday Inn«, ki bi ga lahko lepo imenovali s kakim preprostim slovenskim imenom recimo »Počitniški dom«. Na mnogih policah v trgovinah opazujemo steklenice, na katerih piše na primer: »Spray za lakiranje las«, namesto da bi na steklenico napisali »Razprševalec za lakiranje las«, saj bi mnogokateri Slovenec razumel, kaj to pomeni, kajti večkrat se zgodi, da kdo naslova sploh ne razume, vprašati prodajalko, kaj le-ta pomeni, pa se sramuje.

Se veliko je takih vprašanj, za katere je zadnja skrajnost, da jih rešimo. Tudi reklame niso zavidanja vredne.

Zelo, zelo veliko bi se še dalo naštet napak in slabosti našega jezika v gospodarstvu, vendar vprašajmo se, ali vidimo pri tem tudi svoje male napa-

ke?! Jih poskušamo odpraviti? Se kdaj vprašamo, ali smo dovolj natančni do sebe in drugih glede jezika? Zgodi se, da se tudi kdo vpraša, ali je prav, kar dela, vendar se v vprašanje ne poglablja. Mnogi izmed nas so prepričani, da je jezik samo stvar slavistov, toda pri tem se, na žalost, zelo motijo.

Mnogo pa smo krivi tudi mi, mladi, ker smo včasih kar srečni, da vnesemo v svoj pogovorni jezik tudi kako tujko ali kaj podobnega. Neumno se nam zdi učiti materin jezik, kajti menimo, da govoriti, brati in pisati tako znamo, drugo pa za nas ni potrebno. Pri tem pa se vse premalo zavedamo, da s taki-

mi in podobnimi izjavami ne škodujemo samo sebi in se sramotimo, veliko škodo povzročamo tudi družbi.

»Jezik je večni mladenič,« je poudaril Oton Zupančič. Zato moramo jezik kot mladeniča izpopolnjevati, vzgajati in negovati!

DARJA ČOH

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 66

Med reševalce nagradne križanke št. 66 bomo z žrebom razdelili za 150 dinarjev nagrad in sicer prvo nagrado 70 dinarjev, drugo nagrado 50 dinarjev in tretjo nagrado 30 dinarjev. Pri tem prosimo reševalce, naj izpolnjujejo in oddajo vsak le po eno rešitev!

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1, ali pa jo oddajte v nabiralnik za časopis »Steklar« pri vходу v steklarno. Na pisemsko ovojnico ne pozabite pripisati »ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 66«!

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva ali ki bodo oddane v skrinjico do vključno petka, 15. decembra letos.

Nagrajenci nagradne križanke št. 65 so: prva nagrada 70 dinarjev pripada Sonji Kogovšek, druga nagrada 50 dinarjev pripada Ireni Pildek in tretja nagrada 30 dinarjev pripada Nevenki Klenovšek.

Vsem nagrajenkam čestitamo!

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 65: vodoravno – Necman, sobota, oto, urar, Kraner, IS, mat, transport, AT, motnja, zvok, H, pomije, omara, banane, Ahačič, Straža, agonija.

KUB.	ZGOR- NJI DEL SOBE	DOMAČA ŽIVAL	BUKSI PRED- SEDNIK OBČINE ŠMARJE	CELJSKI ZBORO- VODJA (KUNEJ)	DINAR	100 m ²	BOLE- ČINA NA ENI STRANI GLAVE	TEK NA DOLGE PROGE	SLOV. KUHA- R. MOJSTER (IVO)	ZGANA PIJAČA, BRINO- VEC	NEBESA	TEKO- ČINA ZA NARKO- ZO	HESTO HA FRANC. OBALI	ANTON KORO- ŠEC
STEK- LARSKI ILDELEK							LETALEC PTIC IZ DRUŽINE VRAN							
NESTO V DALMA- CIJI														
OKOLIŠ						PISATEL (MIŠKO) PREBI- VALEC OTOKA								RAZDOB- JE DESETIH LET
SAMEC DOMAČE ŽIVALI					DELAVEC NA NJIVI IZLOČEK ZLEČ SLINAVK					GLASILO ZSJ NEKDAN- JI URAD- NIK	OBVES- TILLO, SPO- ROČILO			
SRSKI BOG GOZDOV				STOTI DEL KEM. ELEMENT (CT)								DEL STOPA- LA	ŠPANIJA PREBI- VALEC IRSKE	
STARO- ŽIDOVSKI KRALJ	ŽLAN UREDNIŠKE- GA ODBORA STEKLARJA (TOMA)	ŽAN. IZRAZ	Ž. IME											
AMERI- KANEC									PAPE- ŽEVA KRONA RAZLIČNI CRKI					
ŽENSKI ČEVELJ								ŠOLSKI ODDELEK						
VODI- TELJ KOZAROV							LAHKA KRIŽAN- KA	MAJHNA VRATA						

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Ferdo Kampuš, Tone Klokočevnik, Milorad Kračun, Jovo Tišma, Drago Ulčnik in Franc Vehovar – Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart – Predsednik uredniškega odbora Milorad Kračun – Glavni in odgovorni urednik Jovo Tišma – Tajnica uredniškega odbora Cita Novak – Likovna zasnova in oblikovanje Leon Rebolj – Uredništvo: steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1 – Naslov: glasilo delovne organizacije Steklarna »Boris Kidrič« in delovne organizacije Steklarska sola, Rogaska Slatina – Telefon (063) 811-611 – Rokopisov in fotografij ne vračamo! – Naklada 1800 izvodov – Tisk ČGP Delo, Ljubljana.